

Kultur- och fritidspolitiskt program för Kalmar kommun 2015-2018

Innehållsförteckning

1. Ordförande har ordet	3
2. Inledning	4
3. Vision	5
4. Varför ett kultur- och fritidspolitiskt program	5
5. Förutsättningar	6
6. Kultur- och fritidsnämndens övergripande viljeinriktningar	6
6.1 Jämställdhet och jämlikhet	6
6.2 Mångfald	6
6.3 Tillgänglighet	6
6.4 Demokrati	6
6.5 Samverkan	6
6.6 Folkhälsa	7
7. Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden	7
7.1 Ung i Kalmar	7
7.2 Bibliotek och folkbildning	7
7.3 Kulturskolan	8
7.4 Kultur	9
7.5 Kulturmiljö – kulturarv	9
7.6 Idrott, bad och anläggningar	10
7.7 Föreningar och föreningsstöd	10
8. Besökare, evenemang och arrangemang	11
9. Friluftsliv	12
10. Prioriterad målgrupp	12

1. Ordförande har ordet

I dialog och samverkan i kultur- och fritidsnämnden har Kalmar kommuns kultur- och fritidspolitiska program 2015-2018 tagits fram.

För att skapa en livsmiljö präglad av trygghet, tillgänglighet, kvalité, mångfald, öppenhet och nyfikenhet, är kultur-, idrott- och fritidsfrågorna oerhört centrala.

I vårt arbete med programmet har fokus legat på jämställdhet och jämlikhet, mångfald, tillgänglighet, demokrati, samverkan och folkhälsa samt barn- och ungdomsperspektiv.

Vår strävan är att bli en kommun där vårt arbete tillsammans med kulturen, idrotten och föreningslivet präglas av nyfikenhet och generositet. Vi ska tillhandahålla och utveckla mötesplatser såsom spontanidrottsanläggningar och Kulturcentrum. Via dessa kreativa och inspirerande miljöer stimulerar vi till fysisk aktivitet och skapande samt ger möjlighet till naturupplevelser och rekreation.

Denna strävan sammanfattas i vår vision:

Kalmar – nyckeln till rika upplevelser

Foto: Lolita Persson

Kultur- och fritidsnämnden

Marianne Dahlberg

ordförande

2. Inledning

Kalmar har stor potential att utvecklas som plats för kultur och fritid. Möjligheten finns att locka såväl nya Kalmarbor som besökare från en stor region och i den processen är kultur- och fritidslivet centralt.

Ett rikt kultur- och fritidsliv gör en plats attraktiv och stärker invånarnas känsla av livskvalitet.

Ett levande kultur- och fritidsliv, där människor upplever glädje och gemenskap, har en positiv inverkan på trygghet, hälsa och välbefinnande. Det ökar förståelsen mellan människor och olika grupper. Därför ska kultur- och fritidslivet vara öppet och tillgängligt. Det ska finnas förutsättningar för alla att vara delaktiga. Delaktighet skapar engagemang och ökar även förutsättningarna för fler aktiva ledare och medlemmar i föreningarna.

Ett inkluderande kultur- och idrottsliv har betydelse för integrationen och för tillvaratagandet av olika influenser och kompetenser.

Kalmar är ett mångkulturellt samhälle och det är viktigt att alla arbetar för ett kultur- och fritidsliv där man tar vara på kreativitet och mångfald.

Samarbete är nyckeln till att lyckas, samarbete mellan föreningar, kommunen och mellan olika aktörer. Det är genom att träffas och samverka som vi får möjlighet att diskutera verksamheter och idéer, aktiviteter, värderingar, samarbetsmöjligheter och utmaningar som vi står inför.

Det är i samverkan som vi fyller Kalmars kultur- och fritidsliv med ett bra innehåll.

3. Vision

Kalmar – nyckeln till rika upplevelser

4. Varför ett kultur- och fritidspolitiskt program

Vår vision är en kommun som präglas av demokrati, solidaritet och rättvisa villkor. Visionen grundar sig på miljötänkande, jämställdhet och jämlikhet samt en stark framtidsoptimism. Vi vill ha ett växande, integrerat och framgångsrikt Kalmar som är socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart. Som växande kommun finns alltid behovet av att kontinuerligt blicka framåt och staka ut nya färdvägar för att fortsätta utvecklas och förbättra verksamheten.

Ett kultur- och fritidspolitiskt program är ett strategiskt sätt att från politiken ange en långsiktig inriktning för nämndens ansvarsområden och det ska vara starkt bidragande till varför människor bor och besöker Kalmar kommun nu och i framtiden.

Kultur- och fritidsnämnden har två övergripande mål.

Kalmar ska vara en generös och nyfiken kultur- och fritidsstad.

Kalmar ska ge både invånare och föreningsliv bästa förutsättning till att ge och uppleva en lustfylld, spontan och hälsofrämjande fritid.

Kultur- och fritidsnämndens politiska mål ska kännetecknas av mångfald för att forma det Kalmar vi vill ha. Syftet ska alltid vara att förbättra vår verksamhet och våra beslut ska visas i konkreta åtgärder. Allt arbete kopplat till målen ska bygga på dialog, omvärldsbevakning, kartläggning, planering, uppföljning och utvärdering. Vägen till att nå målen ska styras av våra resurser och kännetecknas av hållbarhet över tid.

Nämnden ansvarar för vilka ekonomiska resurser som tilldelas, vilka mål som ska uppnås, följas upp och utvärderas. Tjänstemannaorganisationen ansvarar i sin tur för att organisera arbetet på ett effektivt sätt för att nå de politiskt uppsatta målen.

5. Förutsättningar

Det kultur- och fritidspolitiska programmet tar sin utgångspunkt i Vision 2020. Programmet är ett politiskt styrdokument som anger inriktningar och mål för verksamhetsområdet.

Målen ska vara vägledande vid framtagande av t.ex. handlingsplaner, verksamhetsbeskrivningar, taxor och bidragsbestämmelser, samt i den dagliga verksamheten.

Övriga dokument inom kultur- och fritidsområdet återges inte i strategin, men har givetvis påverkat programmets innehåll.

De lagar som delvis reglerar verksamheterna är bibliotekslagen, lotterilagen och skollagen. Kultur- och fritidsområdet påverkas även av andra dokument, så som FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, FN:s barnkonvention, de av regering och riksdag fastställda nationella kulturpolitiska målen och Regionförbundet i Kalmar läns kulturplan.

Riksidrottsförbundets grunddokument "Idrotten vill", har ingen formellt styrande status, men har använts som en referens i arbetet med programmet. Samt även kommunens olika policys, strategier och riktlinjer.

6. Kultur- och fritidsnämndens övergripande viljeinriktningar

Som ett led i det strategiska arbetet för att nå visionen till ett aktivt liv erbjuds kommunens invånare ett brett och stimulerande utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. Verksamheten som erbjuds ska genomsyras av ett antal övergripande viljeinriktningar som är så viktiga att de ska genomsyra all den verksamhet som kommunen bedriver inom kultur- och fritidsområdet, närmare bestämt: jämställdhet och jämlikhet, mångfald, tillgänglighet, demokrati, samverkan och folkhälsa.

6.1 Jämställdhet och jämlikhet

Vi ska värna om allas lika möjligheter och rättigheter att delta oavsett ålder, kön, trosuppfattning, etnicitet, funktionshinder, sexuell läggning eller socioekonomisk status.

6.2 Mångfald

Att främja allas rättigheter och möjligheter till att delta i kultur- och fritidslivet och allas möjlighet till kulturupplevelser och eget skapande.

6.3 Tillgänglighet

Tillhandahålla verksamhetsanpassade, funktionella, handikappanpassade och genussmarta lokaler med hög tillgänglighet oavsett var man bor i kommunen.

6.4 Demokrati

Kalmar ska vara en öppen kommun där alla människor har lika rättigheter och möjligheter, dialoger är en del i att ge medborgarna inflytande.

6.5 Samverkan

Samverkan är grundläggande i vårt arbete och är en av de viktigaste pusselbitarna för Kalmars kultur- och fritidslivs fortsatta utveckling. Vi ska skapa mötesplatser och på så vis kunna hjälpas åt och dra nytta av varandras erfarenheter.

6.6 Folkhälsa

Vi ska främja verksamheter som stärker besökarnas och deltagarnas egenupplevda hälsa fysiskt såväl som psykiskt, ge stöd och hjälp till att skapa egna förutsättningar till en bättre hälsa.

7. Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden

7.1 Ung i Kalmar

Verksamhetsidé

Verksamheten omfattar ungdomshuset UNIK och sju fritidsgårdar, de spelar en viktig roll som mötesplatser för demokrati, mångkulturella möten, kultur, kunskap och aktiviteter.

Foto: Jan Magnusson

Verksamheten utgår ifrån och är till för ungas fritid, skapande och inflytande, arbetet ska präglas av delaktighet och mångfald, där genusperspektivet är centralt.

Ungdomsombudets uppgift är att fungera som en länk ut till unga i Kalmar kommun. Ansvarar för att samordna och stödja barnpaneler i kommunen och arbetar med ungdomsforum och ungdomsinitiativ. Vidare omfattas verksamheten av lovaktiviteter, stöd via KLIRR som är ett bidrag för ungdomar som arrangerar eller driver projekt för andra ungdomar.

Nämndspecifika mål	Nyckeltal/Åtgärd
Tillhandahålla attraktiva och trygga mötesplatser för unga.	Via brukarenkät/år. Antal arrangemang/år.
Öka dialogen med ungdomar för delaktighet och inflytande på verksamheten.	Antal dialoger/år. Antal besökare/år.

7.2 Bibliotek och folkbildning

Verksamhetsidé kulturell mötesplats.

Kalmar stadsbibliotek består av ett huvudbibliotek som innefattar Stifts- och gymnasiebibliotek samt sex filialbibliotek och en biblioteksbus.

Biblioteken har en central betydelse för människor i alla åldrar och är kommunens mest besökta mötesplats. Kalmars bibliotek ska vara en attraktiv och kulturell mötesplats för alla. Det är en arena för föreningar, organisationer och kulturaktörer som också ska vara ett offentligt rum för debatt och samtal i den demokratiska processen. Biblioteken spelar en viktig roll som kreativ lärmiljö och en virtuell arena samt vara en del av det livslånga lärandet. Filialbiblioteken ska vara en central mötesplats i närområdet, där de ska ha en tillgänglighet efter närområdets behov och efterfrågan. De ska ha en aktiv roll och vara en attraktiv verksamhet i området.

Foto: Kristina Wirén

Folkbildning genom studieförbunden är en resurs i det livslånga lärandet.

Studieförbunden har stor betydelse för att stärka människors kreativitet och möjligheter till eget skapande. De har också en viktig funktion för amatör- och ungdomskulturen, och spelar en viktig roll för att främja det mångkulturella samhället.

Nämndspecifika mål	Nyckeltal/Åtgärd
Biblioteken ska öka sin verksamhet och ligga i framkant som Kalmars främsta och attraktiva mötesplats för alla åldrar.	Antal besök/år. Antal utlån/år. Antal aktiviteter/år.
Kommunen ska stödja studieförbundens folkbildande verksamhet och stimulera till utveckling och förnyelse.	En dialog/år.

7.3 Kulturskolan

Verksamhetsidé

Kulturskolan är en frivillig, avgiftsbelagd fritidsverksamhet, med verksamhet under hela året. Kulturskolan erbjuder eleverna en stor bredd av kreativitet och utbildning i olika

Foto: Jan Magnusson

uttrycksformer, såsom musik, musikal, bild, dans, drama/teater, drill, nycirkus och skapande. Målet är att förmedla ett kulturarv till eleverna samtidigt som vi satsar på förnyelse och uttrycksformer som speglar den tid eleverna själva lever i. Utbudet ska vara utformat så att det inte utesluter någon grupp i samhället, utan stärker och utvecklar alla barns och ungas kreativa förutsättningar.

Genom föreställningar, konserter och utställningar får eleverna visa vad de har lärt sig och andra får uppleva kultur.

Nämndspecifika mål	Nyckeltal/Åtgärd
Under mandatperioden ska deltagandet öka i kulturskolans verksamhet.	Antal antagna elever utifrån antal sökande/år.
Alla barn och unga ska uppleva att det finns möjlighet till ett varierat och attraktivt utbud för eget skapande på kulturskolan.	Via brukarenkät/år.
Inrätta ett elevråd för delaktighet och inflytande av innehållet i kulturskolans verksamhet.	Antal möten/år.

7.4 Kultur

Verksamhetsidé

Kultur ger mening åt våra liv och bidrar till livskvalitet och en god hälsa. Kulturen bidrar till ökade möjligheter för livslångt lärande samt ökad tolerans och öppenhet för nya intryck och människor. Kultur är också en tillväxtfaktor för att utveckla en levande stad och en levande region.

Ett rikt och varierat kulturutbud ökar Kalmars attraktivitet och bidrar till att människor vill bo och arbeta i Kalmar.

Kalmars kulturliv är i första hand byggt av och kring ideella krafter, föreningsliv och entreprenörer. Kalmar kommun och Kalmar läns kulturinstitutioner spelar en viktig roll i det lokala kulturlivet och dess utveckling, dels genom att stödja kultur i olika former, dels genom att själv svara för olika kulturaktiviteter och verksamheter, bl a Ljus på kultur.

Under perioden 2016–2018 startar byggnationen av Kulturcentrum, som ska vara en självklar mötesplats mitt i Kalmar, för alla människor, i alla åldrar, året runt.

Det behövs både spets och bredd i kulturen för att skapa dynamik i kommunen. Konstnärlig gestaltning i kommunens byggda miljöer gör att dessa blir estetiskt tilltalande och ger medborgaren en upplevelse och väcker nyfikenhet.

Nämndspecifika mål	Nyckeltal/Åtgärd
Arbeta med att samla verksamheterna i Kulturcentrum vid Tullslätten.	Handlingsplan tas fram.
Ge ungdomars kulturuttryck utrymme i det offentliga rummet. Barn- och ungdomskultur ska stärkas och prioriteras.	Antal besökare/år. Via brukarenkät/tredje år. Antal arrangemang/år.

7.5 Kulturmiljö – kulturarv

Verksamhetsidé

Kulturarvet är viktigt för identitet och förankring.

Kalmar kommun ska värna om, vårda och utveckla kulturarvet i syfte att levandegöra historien och

bidra till att sprida kunskaper om kommunen långt utanför dess gränser. Hembygdsrörelsen i Kalmar kommun är en viktig part i arbetet med kulturarvet.

Kulturmiljövårdens syfte är att bevara, vårda och informera om bygdens kulturarv som tar sig uttryck i byggnader, stadsmiljöer och landskap. Kulturmiljövården ska inte begränsas till det som enbart är unikt eller ålderdomligt, utan även riktas mot hela miljöer och landskapets helhet.

Nämndspecifika mål	Nyckeltal/Åtgärd
Utveckla ”Kalmar den historiska staden”.	Besökssiffror/år.
Erbjuda och levandegöra ökad kunskap om kulturhistoriska byggnader, stadsmiljöer och landskap.	Via brukarenkät/tredje år.
Stödja de ideella krafter som finns i Kalmar kommun.	En dialog/år.

7.6 Idrott, bad och anläggningar

Verksamhetsidé

Kalmaridrotten och allmänheten ska erbjudas ändamålsenliga och funktionella anläggningar med hög grad av service och tillgänglighet. Kalmar kommun ska arbeta efter "Idrott i Kalmar" vår långsiktiga plan för idrottsanläggningar. Äventyrsbadet ska vara en mötesplats som tillgodoser kommuninvånarnas behov av simskola, fritid, rekreation och föreningsverksamhet. Kommunens anläggningar ska återge invånarnas och föreningarnas behov. Halltider ska fördelas och utnyttjas på ett effektivt sätt, där jämställdhets- och mångfaldsaspekten är viktig.

Foto: Jan Botö Røjås

Nämndspecifika mål	Nyckeltal/Åtgärd
Göra Kalmar till en mer attraktiv idrottskommun.	100-lista med investeringar och åtgärder.
Öka utbud av motionssim, simträning, simundervisning och rekreation.	Tillfällen/år. Besökare/år. Via brukarenkät/år.
Genomföra handlingsplanen i "Idrott i Kalmar".	Avstämning mot handlingsplanen.

7.7 Föreningar och föreningsstöd

Verksamhetsidé

De ideella föreningarna utgör basen i idrotts- och fritidsverksamheten. Det är därför viktigt att kommunen har en kontinuerlig dialog med föreningarna i syfte att utveckla förutsättningarna för deras verksamheter.

De kommunala bidragen är till för att stödja föreningarnas verksamhet genom att täcka en del av den totala kostnaden. Verksamheten i föreningen ska ge förutsättningar för att alla ska kunna delta oavsett kön, etnisk bakgrund eller funktionsnedsättning.

Föreningarna ska arbeta aktivt med grundläggande idrottsliga värderingar, genom arbetet med Säker & Trygg Förening. Bidrag utgår till föreningarnas barn- och ungdomsverksamhet, till föreningar med egna idrotts- eller andra fritidsanläggningar och föreningar som äger och driver samlingslokaler.

Foto: Jan Magnusson

Nämndspecifika mål	Nyckeltal/Åtgärd
Flickor och pojkar ska ges lika möjligheter att utöva fritidsverksamheter, vilket ska inverka på fördelningen av bidrag, träningstider och övriga resurser och ha genomslag vid planeringen av investeringar.	Antal bidragsberättigade medlemmar 7-20 år fördelat på flickor respektive pojkar/år. Antal deltagartillfällen för åldern 7-20 år fördelat på flickor respektive pojkar/år.
Varje år öka antalet föreningar i Säker & Trygg Förening.	År 2014 var 25 föreningar certifierade.
Genomföra handlingsplanen i "Idrott i Kalmar".	Avstämning mot handlingsplanen.

8. Besökare, evenemang och arrangemang

Verksamhetsidé

Kalmar är i dag ett av Sveriges mest attraktiva besöksmål, målet är att fortsätta att utvecklas.

Foto: Jan Botö Røjås

Kalmar är genom sin historia, sitt kulturliv och sin elitidrott en attraktiv plats för besökare att mötas på. Större evenemang bidrar till att Kalmar är känd som en plats värd ett besök och som Kalmarborna stolt marknadsför. Föreningsdrivna arrangemang som genomförs i Kalmar har hög kvalitet och genom ideella krafter erbjuds upplevelser och underhållning. Genom framgångsrika föreningar och evenemang ökar Kalmar sin attraktionskraft både för invånare och också besökare.

Nämndspecifika mål	Nyckeltal/Åtgärd
Verka för att fler kultur- och idrottsarrangemang arrangeras i kommunen i samverkan med bland annat Destination Kalmar.	Via besöksenkät/år.
Stödja föreningsdrivna, utåtriktade arrangemang som bidrar till kommunens attraktivitet.	Antal aktiviteter/år.

9. Friluftsliv

Verksamhetsidé

Friluftslivet ger oss hälsa och naturförståelse. Friluftsliv är viktigt för både hälsa, välbefinnande och för naturkontakten. Naturen i Kalmar kommun ska vara tillgänglig för alla, allemansrätten är en unik möjlighet för alla att röra sig fritt i naturen. Våra skyddade områden i kommunen är en tillgång för friluftslivet, som behöver utvecklas och vara en given plats på den kommunala agendan.

Foto: Jan Botö Röjås

Nämndspecifika mål	Nyckeltal/Åtgärd
Med utgångspunkt från nationella mål för friluftspolitiken ska vi utveckla och tillgängliggöra förutsättningarna för ett bra friluftsliv i Kalmar kommun.	Ta fram ett friluftsprogram för Kalmar kommun.

10. Prioriterad målgrupp

Verksamhetsidé

Kultur- och fritidsnämnden har barn och ungdomar som prioriterad målgrupp. Vi vill säkerställa att alla barn och ungdomar kan utöva sina intressen i en trygg miljö. Genom delaktighet och dialog bidrar det till att ge ungdomar verktyg att hantera sina liv på bästa möjliga sätt.

Nämndspecifika mål	Nyckeltal/Åtgärd
Sträva efter att bli årets ungdomskommun.	Anlägga ett barn- och ungdomsperspektiv i alla beslut.
Öka samverkan mellan de nämnder som har ansvar för barn och unga.	Antal möten/år.
Öka dialogen med ungdomar för delaktighet och inflytande i kommunen.	Antal aktiviteter/år.